

РЕШЕНИЕ

№ 7747

гр. София, 16.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 46 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и пети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: КРАСЕН ПЛ. ВЪЛЕВ

при участието на секретаря ЙОРДАНКА Г. ЦИКОВА
като разглежда докладваното от КРАСЕН ПЛ. ВЪЛЕВ Гражданско дело № 20221110141914 по описа за 2022 година

Производството е образувано по **искова молба на „ФИРМА“ ЕАД**, ЕИК 11111111, със седалище и адрес на управление: АДРЕС представлявано от изпълнителния директор СТМФ, съдебен адрес: АДРЕС /надпартерен/ **срещу Н. Е. К.**, ЕГН *****, с адрес: АДРЕС с която се иска **ответникът да бъде осъден да заплати на ищеца сумата от 15 127.78 лева, представляваща получени без правно основание суми за периода от 17.11.2016 г. до 29.10.2020 г., ведно със законната лихва за забава от датата на исковата молба до окончателното плащане.**

При условията на евентуалност се иска **ответникът да бъде осъден да заплати на ищеца сумата от 15 127.78 лева - вреди, причинени на Дружеството за периода на управление на ответника, формирани, както следва: 1.сумата от 11196.67 лева, представляваща неправомерно получени от ответника плащания за периода от 17.11.2016 г. до 17.11.2019 г., на основание действалите за посочения период КТД в Дружеството и 2. сумата от 3931.11 лева, представляваща неправомерно получени от ответника плащания за периода от 18.11.2019 г. до 29.10.2020 г., на основание действалите за посочения период КТД в Дружеството и в резултат на неправилни изчисления на дължимото възнаграждение, ведно със законната лихва върху всички посочени суми, от датата на исковата молба до окончателното плащане.**

Твърди се, че между Н. Е. К. и „ФИРМА“ ЕАД са съществували договорни отношения във връзка с възлагане на управлението на Дружеството, като са сключени следните договори: 1/ Договор № 12/17.11.2016 год. за възлагане управлението на еднолично акционерно дружество с едностепенна система на управление, 2. Договор № 87/11.10.2019 год. за възлагане управлението на еднолично акционерно дружество с едностепенна система на управление и 3.Договор № 110/29.10.2020 г. за възлагане управлението на еднолично акционерно дружество с едностепенна система на управление. Сочи се, че с Протокол № 7 от 12.04.2022 г. от заседание на Съвета на директорите на „ФИРМА“ ЕАД **ответникът Н. Е.**

К. е освободен като член на Съвета на Директорите на ФИРМА ЕАД и е прекратен сключения с него Договор № 110/29.10.2020 г. за възлагане на управлението. Решението е вписано в ТРРЮЛНЦ на 19.04.2022 г., с вписване 20220419110849.

Поддържа се, че ответникът е участвал като член на Съвета на директорите в три мандата на управление / от 17.11.2016 г. до 17.11.2019 г., от 18.11.2019 г. до 29.10.2020 г. и от 29.10.2020 г. до 18.04.2022 г./, като през това време са действали колективни трудови договори от 12.02.2015 г., 06.01.2017 г., 26.11.2018 г. и 30.11.2020 г., като в първите три е предвидено, че членовете на СД се ползват от социалните придобивки в КТД, а в последният това не е предвидено.

Твърди се, че въз основа на действалите в Дружеството колективни трудови договори за периода на управление през първите два мандата, ответникът Н. Е. К. неправомерно е получил парични плащания:

- през първия мандат за управление - суми в общ размер 11 196, 67 лв. Соча се, че основанието, което е посочено при начисляването и изплащането на тези суми, е съгласно Колективния трудов договор, действащ в Дружеството. Въпреки обстоятелството, че между страните съществува и трудово правоотношение, сумите били изплащани въз основа на действалия Договор за управление. Поддържа се, че Съгласно т. 6.3. от Договор № 12/17.11.2016 година за член на Съвета на директорите на „ФИРМА“ ЕАД, едноличният собственик на капитала е предвидил възможност членът на Съвета на директорите да има право да ползва социалните фондове и формите на социално обслужване, отразени в раздела по социално-битовото и културно обслужване на сключения колективен трудов договор в дружеството, но само с решение на общото събрание на работниците и служителите в дружеството. Такова решение няма.

- през втория мандат за управление - суми в общ размер 2 745 лв. Основанието, което е посочено при начисляването и изплащането на тези суми, е съгласно Колективния трудов договор. Въпреки обстоятелството, че между страните съществува и трудово правоотношение, посочените по-горе суми са изплащани въз основа на действалия Договор за управление. В периода 18.11.2019 год. - 29.10.2020 год. в „ФИРМА“ ЕАД действа Колективен трудов договор, сключен на 26.11.2018 год. За разлика от предходния договор за възлагане управлението на член на Съвета на директорите на „ФИРМА“ ЕАД, в Договора от 11.10.2019 година едноличният собственик на капитала не урежда въпроса за възможността членовете на СД да ползват придобивките по действащия в дружеството Колективен трудов договор.

- Поддържа се, че в периода от месец май 2020 год. до месец октомври 2020 год. включително възнагражденията на членовете на СД са определяни в нарушение на принципите, показателите, критериите и стойностите по реда на чл.56 от ППЗПП, приет с ПМС № 85 от 30 април 2020 год. Соча се, че разликите, в посока увеличение, в размер на 1 186,11 лв., се явяват разлика дължимото възнаграждение и са неправомерно получени.

Претендират се разноски.

В срока по чл. 131 ГПК ответната страна е депозирала отговор на исковата молба, с който искът се оспорва като неоснователен и недоказан.

Не се спори, че :

- страните са били обвързани от две правоотношения: 1.договор за управление -Договор № 12/17.11.2016 г. за възлагане управлението на еднолично дружество с едностепенна система на управление; Договор № 87/11.10.2019 г. за възлагане управлението на еднолично дружество е едностепенна система на управление и Договор № 110/29.10.2020 г. за възлагане управлението на еднолично дружество с едностепенна система на управление и 2. трудово правоотношение -Трудов договор № 12/25.07.2016 г.

- За дружеството ищец са действали за периода на мандат на съвета на директорите

следните колективни трудови договори: 1. Колективен трудов договор от 12.02.2015 г.; 2. Колективен трудов договор от 06.01.2017 г.; 3. Колективен трудов договор от 26.11.2018 г.; 4. Колективен трудов договор от 30.11.2020 г.

Твърди се, че членовете на Съвета на директорите се определят, отчитат и освобождават от отговорност само от едноличния собственик на капитала на „ФИРМА“ ЕАД, а именно: „ФИРМА“ ЕАД, като липсва решение на ЕСК за завеждане на искове спрямо ответника, а същият с протоколи на СД / РД-06-43/10.05.2018 г., РД-02-25/22.05.2019 г., РД-03-13/15.05.2020 г. и РД-03-07/15.04.2021 г./ е освободен от отговорност.

Поддържа се, че в нито един момент членовете на Съвета на директорите не са и не са могли да участват във формиране, изчисляване, начисляване и изплащане на работни заплати и възнаграждения нито на работниците и служителите, нито за своите. За целия процесен период „ФИРМА“ ЕАД е било под постоянно наблюдение и одит, отчитало е дейността си и същата е била приемана както от едноличния собственик на капитала ФИРМА, така и от Министерство на икономиката и индустрията и не е констатирано нито едно нарушение на правилата за определяне, начисляване и изплащане на работните заплати и възнагражденията на членовете на директорите.

Прави се възражение за изтекла кратка тригодишна погасителна давност.

Претендират се разноски.

Като прецени събраните по делото доказателства, съдът намери от фактическа и правна страна следното:

На 17.11.2016 г. с решение на едноличния собственик на капитала на ищцовото дружество „ФИРМА“ ЕАД, - „ФИРМА“ ЕАД за членове на съвета на директорите са избрани ББМ Н. Е. К. и ДКХ със срок на мандата им до 17.11.2019 г. Определено е възнаграждение на избраните членове на Съвета на директорите в съответствие с принципите, показателите, критериите и стойностите по чл. 33 от Правилника за реда за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала, приет с ПМС №112 от 23 май 2003 г., като е възложено на изпълнителния директор на „ФИРМА“ ЕАД на основание чл. 244, ал. 7 от ТЗ да сключи договор с тях. Представен по делото е и сключения такъв Договор №12/17.11.2016 г. с ответника Н. Е. К..

На 11.10.2019 г. с решение на едноличния собственик на капитала на ищцовото дружество „ФИРМА“ ЕАД, - „ФИРМА“ ЕАД за членове на съвета на директорите са избрани ББМ Н. Е. К. и ДКХ със срок на мандата им до 17.11.2022 г. Определено е възнаграждение на избраните членове на Съвета на директорите в съответствие с принципите, показателите, критериите и стойностите по чл. 33 от Правилника за реда за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала, приет с ПМС №112 от 23 май 2003 г., като е възложено на изпълнителния директор на „ФИРМА“ ЕАД на основание чл. 244, ал. 7 от ТЗ да сключи договор с тях. Представен по делото е и сключения такъв Договор №87/11.10.2019 г. с ответника Н. Е. К..

На 29.10.2019 г. с решение на едноличния собственик на капитала на ищцовото дружество „ФИРМА“ ЕАД, - „ФИРМА“ ЕАД за членове на съвета на директорите са избрани ББМ Н. Е. К. и ДКХ със срок на мандата им до 29.10.2025 г. Определено е възнаграждение на избраните членове на Съвета на директорите при условията и реда на чл. 56 от ППЗПП, като е възложено на изпълнителния директор на „ФИРМА“ ЕАД на основание чл. 244, ал. 7 от ТЗ да сключи договор с тях. Представен по делото е и сключения такъв Договор №110/29.10.2020 г. с ответника Н. Е. К..

На 12.04.2022 г. с решение на едноличния собственик на капитала на ищцовото дружество „ФИРМА“ ЕАД, - „ФИРМА“ ЕАД е освободен Н. Е. К. като член на Съвета на директорите и е прекратен сключения Договор №110/29.10.2020 г. за възлагане на управлението. С решението освободения член на съвета не е освободен от отговорност.

Представен по делото е сключения на 12.02.2015 г. колективен трудов договор между „ФИРМА“ ЕАД и синдикалните организации в дружеството. Съгласно чл. 4 колективният

трудова договор се прилага за всички работници и служители, членове на синдикатите. Работници и служители, нечленуващи в синдикатите се присъединяват към КТД с писмено заявление, представляващо Приложение № 2 към него, до работодателя или до синдикат, страна по КТД, съгласно чл. 57, ал. 2 от Кодекса на труда (КТ). В последния случай съответният синдикат уведомява незабавно работодателя, като предоставя екземпляр от заявлението за присъединяване. Съгласно чл. 22 работодателят осигурява на всеки работник или служител в дружеството средства за социално подпомагане в размер на не по-малко от две минимални работни заплати за страната за Коледно-Новогодишните и не по-малко от две минимални работни заплати за страната за Великденските празници при наличие на положителен финансов резултат на дружеството. Аналогични са разпоредбите в сключения на 06.01.2017 г. колективен трудов договор и в сключения такъв на 30.11.2020 г.

Според сключения на 26.11.2018 г. колективен трудов договор между „ФИРМА“ ЕАД и синдикалните организации в дружеството, работодателят осигурява на всеки работник или служител в дружеството средства за социално подпомагане в размер на не по-малко от едно брутно трудово възнаграждение за Коледно-Новогодишните и не по-малко от брутно трудово възнаграждение за Великденските празници при наличие на положителен финансов резултат на дружеството. Липсва такава разпоредба в КТД от 30.11.2020 г.

Представен по делото е сключен на 25.06.2016 г. трудов договор между „ФИРМА“ ЕАД, в качеството си на работодател и Н. Е. К.- служител, видно от който същият изпълнява длъжността оперативен директор с основно трудово възнаграждение в размер на 2900 лева. Уговорено е, че служителят се ползва от по-благоприятните условия, установени в Колективния трудов договор в „ФИРМА“ ЕАД.

Със заявление от 30.11.2020 г. Н. Е. К. в качеството си на оперативен директор в „ФИРМА“ ЕАД е поискал на основание чл. 57, ал. 2 КТ да се присъедини към сключения на 30.11.2020 г. колективен трудов договор.

С отговора на исковата молба са ангажирани протоколи на едноличния собственик на капитала на „ФИРМА“ ЕАД-„ФИРМА“ ЕАД, удостоверяващи взети решения на ЕСК за освобождаване от отговорност на членовете на СД на „ФИРМА“ ЕАД за финансовите години 2016-2020 г.

По делото са представени счетоводни документи и справки, финансови отчети и одитни доклади, вътрешноведомствени заповеди и правила, касаещи правилата за определяне структурата и организацията на работната заплата в дружеството ишец.

Назначена и изслушана по делото е съдебно-счетоводна експертиза, заключението по която е прието и съдът кредитира като компетентно изготвено и почиващо в основата на доказателствените изводи на съда.

Вещото лице е разяснил как се определят възнагражденията въз основа действащите нормативни изисквания: Правилника за реда за упражняване на правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала приет с Постановление на МС № 112 /23.05.2003 г. и Правилника за прилагане на закона за публичните предприятия от 30.04.2020 г.

Съгласно Правилника за реда за упражняване на правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала **приет с Постановление на МС № 112 /23.05.2003 г., чл.33, ал.1** - „Възнагражденията на членовете на изпълнителните и контролните органи на едноличните търговски дружества с държавно участие в капитала се определят в зависимост от стойността на дълготрайните материални активи, числеността на персонала, рентабилността, финансовия резултат, изменението на добавената стойност на един зает, обслужването на задълженията, както и от поети специфични задължения и отговорности в сключените договори“. **Ал.2** - Месечните възнаграждения ... се определят

чрез бална оценка, образувана въз основа на резултатите за отчетното тримесечие по показателите и критериите от таблицата съгласно **Приложение № 2** и определената стойност на една бална единица. **Ал.3** - Членовете на съветите на директорите ... на едноличните акционерни дружества с държавно участие, получават възнаграждение, определено при стойност на една бална единица в размер **50 на сто от минималната месечна работна заплата**, установена за страната за съответния месец. **Ал.7** - След приключването на всяко тримесечие в зависимост от постигнатите през него стойности на показателите и критериите в приложението по ал.2 се изчислява балната оценка и се преизчисляват месечните възнаграждения за отчетното тримесечие. Преизчислените възнаграждения се начисляват и изплащат с възнаграждението за последния месец на отчетното тримесечие. През първите два месеца на тримесечието членовете на изпълнителните и контролните органи получават авансово месечно възнаграждение въз основа на балната оценка за предходното тримесечие. **Ал.10** - Размерът на възнаграждението на членовете на съветите на директорите ... на едноличните акционерни дружества с държавно участие, определен по реда на ал.3, след преизчисляването по ал.7 не може да надхвърля **петкратния размер** на минималната месечна работна заплата, установена за страната за съответния месец.

Съгласно Правилник за прилагане на закона за публичните предприятия, в сила от 05.05.2020 г., **приет с ПМС № 85 /30.04.2020 г., в сила от 05.05.2020 г., чл.56, ал.2**, „Месечните възнаграждения на членовете на органите за управление и контрол на публичните предприятия се определят чрез бална оценка, образувана въз основа на резултатите за отчетното тримесечие по показателите и критериите от таблицата съгласно **Приложение № 2** и определената стойност на една бална единица. **Ал.3** – „Членовете на съветите на директорите ... на публични предприятия - акционерни дружества, получават възнаграждение, определено при стойност на една бална единица в размер **50 на сто от минималната месечна работна заплата**, установена за страната за съответния месец“. **Ал.6** - След приключването на всяко тримесечие в зависимост от постигнатите през него стойности на показателите и критериите в приложението по ал.2 се изчислява балната оценка и се преизчисляват месечните възнаграждения за отчетното тримесечие. Преизчислените възнаграждения се начисляват и изплащат с възнаграждението за последния месец на отчетното тримесечие. През първите два месеца на тримесечието членовете на изпълнителните и контролните органи получават авансово месечно възнаграждение въз основа на балната оценка за предходното тримесечие. **Ал.9** - Размерът на възнаграждението на членовете на съветите на директорите ... на акционерните дружества, определен по реда на ал.3, след преизчисляването по ал.6 не може да надхвърля **шесткратния размер на минималната месечна работна заплата**, установена за страната за съответния месец.“

Основното различие в определянето на възнагражденията се състои в максималния размер, който в Правилника, **приет с ПМС № 112 /23.05.2003 г., чл.33, ал.10** не може да надхвърля **петкратния размер** на минималната месечна работна заплата, а съгласно **чл.56, ал.9**, от Правилника, **приет с ПМС № 85 /30.04.2020 г.**, не може да надхвърля **шесткратния размер на минималната месечна работна заплата**.

Тримесечно ищцовото дружество е съставяло справки за определяне на балансните оценки и определяне на възнагражденията на изпълнителния член и на членовете на съвета на директорите. Информацията за формирането им е подавана в „ФИРМА“ ЕАД.

Възнагражденията на членовете на съвета на директорите са определяни по разпоредбите на Правилника, **приет с ПМС № 112 /23.05.2003 г. до 1-во тримесечие на 2020 г. От 2-рото тримесечие на 2020 г.** изчисленията на балните оценки и възнагражденията са извършвани на основание Правилника, **приет с ПМС № 85 /30.04.2020 г., считано от 05.05.2020 г.**

Ако се преизчислят дължимите възнаграждения за периода **от 05.05.2020 г. до**

м.10.2020 г. се установява разлика между начислените и платени възнаграждения и изчислените съгласно Правилника, приет с ПМС № 112 /23.05.2003 г., като разликата е в размер на **1 186,11 лв.** Разликата се формира от начислените и преизчислените възнаграждения за периода **от 05.05.2020 г. до 30.06.2020 г.**

От представеното на експертизата извлечение от неговата банкова сметка на ответника в „БАНКА“ АД с IBAN: 111111111111, се установява, че ищцовото дружество е изплатило на ответника суми с посочено основание по КТД за Коледа, Великден и Нова година за процесния период - 17.11.2016 г. -29.10.2020 г. общо в размер на 39 140,04 лева, в това число:

- Като член на Съвета на Директорите - 12 547,50 лева.
- По трудово правоотношение - 22 414,14 лева.

Съгласно представените фишове за начислени и изплатени възнаграждения на ответника като член на Съвета на директорите и извлечението от неговата банкова сметка се установява, че ищцовото дружество е изплатило на ответника суми по КТД за Коледа, Великден и Нова година, претендирани от ищеца като неоснователно получените от ответника, за процесния период - 17.11.2016 г. -29.10.2020 г. общо в размер на 13 941,67 лева, представляващи brutния размер на начислените и изплатени му като член на Съвета на Директорите. Нетният размер на преведените суми по банковата сметка на ответника е общо в размер на 12 547,50 лева.

Определянето и начисляването на възнагражденията по мандатното правоотношение са определяни на базата на Правилника за реда за упражняване на правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала приет с Постановление на МС № 112 /23.05.2003 г., чл.33, и Правилник за прилагане на закона за публичните предприятия, в сила от 05.05.2020 г., приет с ПМС № 85 /30.04.2020 г., в сила от 05.05.2020 г., чл.56. Изчисленията са извършвани всяко тримесечие от счетоводството на дружеството, като изготвяните справки за полагащите се възнаграждения са одобрявани и подписвани от главния счетоводител и изпълнителния директор. Същите са били представяни на „ФИРМА“ ЕАД.

Допълнителните плащания за социални средства са определяни с протоколи на Съвета на директорите на „ФИРМА“ ЕАД. В решенията не е посочено конкретно, че социални средства по КТД се изплащат и на членовете на съвета на директорите. От представените на експертизата протоколи на Съвета на директорите се установяват следните взети решения:

-С Протокол № 33 от **28.11.2018 г.** на Съвета на директорите на „ФИРМА“ ЕАД в състав: 1. БМ - председател на СД; 2. Н. К. - член на СД и 3. ДХ - изпълнителен директор и член на СД, е разгледал предложението на Синдикалните организации е взел единодушно решение на основание чл.22 от действащия в дружеството Колективен трудов договор, сключен на 26.11.2018 г., **да изплати социални средства в размер на две брутни трудови възнаграждения** на всеки работник и служител за предстоящите Коледно-Новогодишни празници.

-С Протокол № 38 от **11.12.2019 г.** на Съвета на директорите на „ФИРМА“ ЕАД в състав: 1. БМ - председател на СД; 2. Н. К. - член на СД и 3. ДХ- изпълнителен директор и член на СД, е разгледал предложението на Синдикалните организации е взел единодушно решение на основание чл.22 от действащия в дружеството Колективен трудов договор, сключен на 26.11.2018 г., **да изплати социални средства в размер на едно брутно трудово възнаграждение** на всеки работник и служител за Великденските празници.

- С Протокол № 45 от **23.04.2019 г.** на Съвета на директорите на „ФИРМА“ ЕАД в състав: 1. БМ - председател на СД; 2. Н. К. - член на СД и 3. ДХ- изпълнителен директор и член на СД, е разгледал предложението на Синдикалните организации е взел единодушно решение на основание чл.22 от действащия в дружеството Колективен трудов договор,

сключен на 26.11.2018 г., **да изплати социални средства** в размер на едно брутно трудово възнаграждение на всеки работник и служител или общо по две **брутни трудови възнаграждения** за Коледно-Новогодишни празници.

- С Протокол № 74 от **08.12.2021 г.** на Съвета на директорите на „ФИРМА“ ЕАД в състав: 1. БМ - председател на СД; 2. Н. К. - член на СД и 3. ДХ - изпълнителен директор и член на СД, е разгледал предложението на Синдикалните организации е взел единодушно решение на основание чл.21 от действащия в дружеството Колективен трудов договор, сключен на 30.11.2020 г., **да изплати социални средства** в размер на **три брутни трудови възнаграждения** за Коледно-Новогодишни празници.

Вещото лице е заключил, че Ответникът **не участва** пряко в определянето, начисляването, одобряването и изплащането на **възнагражденията по мандатното правоотношение**, доколкото същото е определено с нормативни документи, а конкретните изчисления се извършват от счетоводството на дружеството въз основа на счетоводните отчети за съответните тримесечия. Размерът на плащанията на социални средства се е определял с решения на Съвета на директорите, **във вземането на които участва и ответникът**. Решенията са вземани въз основа на направените предложения от синдикалните организации в дружеството. В решенията обаче на се посочва изрично, че такива плащания се дължат и на членовете на Съвета на директорите. В т.6.3. от Договор № 12 /**17.11.2016 г.** за възлагане управлението на ответника е посочено, че членовете на Съвета на директорите имат **право с решение на общото събрание на работниците и служителите** от дружеството да ползват социалните фондове и формите на социално обслужване, отразени в раздела по социално-битовото и културното обслужване на сключения колективен трудов договор в дружеството. В Договор № 87 / **11.10.2019 г.** и в Договор № 110 /**29.10.2020 г.** за възлагане управлението на ответника **не е предвидено това право** на членовете на СД.

Вещото лице е посочил, е методиката за изчисляване на възнагражденията на членовете на съвета на директорите се определя от нормативните актове - Правилника за реда за упражняване на правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала приет с Постановление на МС № 112 /23.05.2003 г., чл.33, и Правилник за прилагане на закона за публичните предприятия, в сила от 05.05.2020 г., приет с ПМС № 85 /30.04.2020 г., в сила от 05.05.2020 г., чл.56 и изчисляването на критериите, по които се определят балните оценки и, съответно, дължимите възнаграждения за съответните тримесечия, се извършва от счетоводството на дружеството. Членовете на съвета на директорите нямат пряко участие в определянето на методиката за изчисляване на възнагражденията на членовете на съвета на директорите.

Въз основа на установената фактическа обстановка се налагат следните правни изводи.

През процесния период ищцовото дружество и ответника са били обвързани от две паралелно действащи правоотношения:

- трудово по силата на сключен на 25.06.2016 г. трудов договор за длъжността „оперативен директор“ и

- мандатно във основа на решения на едноличния собственик на капитала и сключени въз основа на тях договори за управление.

В процесния период във всички действали колективни трудови договори се е предвиждало, че работодателят осигурява на всеки работник или служител в дружеството средства за социално подпомагане в размер на не по-малко от две минимални работни заплати за страната за Коледно-Новогодишните и не по-малко от две минимални работни заплати за страната за Великденските празници при наличие на положителен финансов резултат на дружеството.

Релевантни за решаването на спора са въпросите дали в качеството си на член на

съвета на директорите ответникът е бил обвързан от действащите в процесния период колективни трудови договори и правомерно ли е получил в качеството си на член на съвета на директорите парични плащания за Коледа, Нова година и за Великден, както и дали през периода от месец май 2020 год. до месец октомври 2020 год. включително възнагражденията на членовете на СД са определяни в нарушение на принципите, показателите, критериите и стойностите по реда на чл.56 от ППЗПП, приет с ПМС № 85 от 30 април 2020 год.

В Решение № 139 от 28.07.2010 г. на ВКС по гр. д. № 183/2009 г., IV г. о. е прието, че действието на колективния трудов договор според чл. 57 КТ е спрямо работниците и служителите, които са членове на синдикалната организация - страна по договора, както и тези, които не членуват в нея, но са се присъединили с писмено заявление при условията и по ред, определени от страните по договора, така че да не противоречат на закона или да го заобикалят, или да накърняват добрите нрави.

Лицето не може да черпи права от свой избор при положение, че в конкретния случай не са се осъществили предпоставките на закона за ползване на допълнителни права. Видно от регламентацията на КТД в КТ, по съществото си този договор е допълнителен регулатор на отношенията между работодател и синдикална организация, респективно организации, страни по договора и техните членове, който детайлизира уредбата на трудовите и осигурителни отношения на работниците и служителите, които по начало не са уредени с повелителни норми на закона. Безспорно е, че в колективния трудов договор принципно се уговорят клаузи, по-благоприятни за работниците и служителите от установените в закона. При наличие на КТД и установеното в чл. 57, ал. 1 КТ действие на същия само спрямо работниците и служителите, които са членове на синдикалните организации - страни по него, за останалите работници и служители, независимо дали членуват или не в синдикална организация, която не е страна по КТД, могат да се предвиждат различни условия и ред за присъединяване към него. Това следва от нормата на чл. 57, ал. 2 КТ и се отнася до индивидуалното присъединяване към сключения вече колективен трудов договор.

Не е доказано, а и не е въведено твърдение ответникът да е член на някоя от синдикалните организации, които са страна по колективния трудов договор. Съгласно чл. 57, ал. 2 КТ работниците и служителите, които не членуват в синдикална организация, страна по договора, могат да се присъединяват към сключения колективен трудов договор от техния работодател с писмено заявление до него или до ръководството на синдикалната организация, която е сключила договора. Заявлението може да се отправи както до синдикалната организация, така и директно до работодателя / р. 178/2003 г. -III г.о, р. 316-07-V г.о./ Едва на 30.11.2020 г. има изрично волеизявление от страна на ответника, но в качеството му на служител /оперативен директор/ за присъединяване към колективния трудов договор, действащ след процесния период – от 30.11.2020 г. За настоящия съдебен състав клаузата в чл. 12 от сключения на 25.07.2016 г. трудов договор, че служителят се ползва от по-благоприятните условия, установени в Колективния трудов договор в „ФИРМА“ също има значението на изявление на служителя по смисъла на чл. 57, ал.2 КТ, доколкото същото е стигнало до знанието на работодателя, изхождащо от двустранния характер на трудовия договор и липсата на допълнителни изисквания освен писмена форма, посочена в законовата разпоредба за отправеното от работника изявление, която съдът счита, че е спазена с инкорпорирането на чл. 12 в трудовия договор.

От своя страна мандатното правоотношение с членовете на съвета на директорите, на които е възложено управлението на дружеството възниква единствено от решението на общото събрание на акционерите/ в процесния случай решение на едноличния собственик на капитала/ по чл. 221, т. 4 и т. 5 ТЗ, с което се определя и размера на възнаграждението. В чл. 244, ал. 7 ТЗ е предвидена факултативна възможност за сключване на писмен договор. /Решение № 108 от 08.10.2015 г. по т. д. № 2263 / 2014 г. на Върховен касационен съд, 2-ро тър. Отделение/.

Не се спори, че освен по силата на решенията на едноличния собственик на капитала мандатното правоотношение на ответника е уговорено от страните и с договор за управление. Същите договори са граждански такива и за тях ирелевантно се явява дали ответникът в качеството на служител на ищцовото дружество/оперативен директор/ се е присъединил или не по трудовото си правоотношение към действащите колективни трудови договори. Принципно няма пречки и в едно облигационно правоотношение, каквото е мандата чрез бланкетни или препращащи клаузи страните да уговорят конкретни условия, които да се извличат от клаузи, инкорпорирани в друг документ, нормативен акт, да ползват референтен процент, определят от трето лице и т.н., т.е. да има препращане към действащ КТД.

Според разпоредбата на чл. 20 ЗЗД при тълкуването на договорите трябва да се търси действителната обща воля на страните. Отделните уговорки трябва да се тълкуват във връзка едни с други и всяка една да се схваща в смисъла, който произтича от целия договор, с оглед целта на договора, обичаите в практиката и добросъвестността. /Решение № 378 от 30.12.2014 г. по гр. д. № 3020/2014 г. на Върховен касационен съд/.

Касателно възнаграждението на членовете на съвета на директорите за процесния период има единствено препратка към критериите за определяне на възнаграждения в Правилника, приет с ПМС № 112 /23.05.2003 г. и Правилника, приет с ПМС № 85 /30.04.2020 г., считано от 05.05.2020 г. **Липсва изрично препращане към уговорки в колективния трудов договор, които да дават право на членовете на съвета на директорите да получават допълнителни възнаграждения за Коледно-Новогодишните и Великденските празници.**

Отделно и въвн от мандатното правоотношение в колективните трудови договори има разпоредба, че членовете на Съвета на директорите на дружеството се ползват от социалните придобивки в КТД. Изрично липсва препратка в решението на ЕСК и в договорите за управления към КТД и съдът намира, че те са неприложими за членовете на съвета на директорите и не ги обвързват.

Отделно от това социално-битово и културно обслужване в предприятието е материя, законодателно уредена в Глава четиринадесета на КТ.

Съгласно чл. 294, т.1 -7 от КТ работодателят може самостоятелно или съвместно с други органи и организации да осигурява на работниците и служителите: 1. организирано хранене съобразно рационалните норми и специфичните условия на труд; 2. търговско и битово обслужване, като изгражда и поддържа търговски обекти и бази за услуги; 3. транспортно обслужване от местоживеенето до местоработата и обратно; 4. бази за дълготраен и краткотраен отпочиване, физическа култура, спорт и туризъм; 5. бази за културни занимания, клубове, библиотеки и други; 6. подпомагане на младите и на новопостъпилите работници и служители; 7. задоволяване на други социално-битови и културни потребности.

Паричните плащания, които са правени на определени служители персонално, към месечното трудово възнаграждение, не покриват определението за социални разходи по смисъла на чл.294, т.1-7 КТ. – в т.см. Решение № 8107 от 13.06.2014 г. по адм. д. № 14206/2013 на Върховния административен съд.

Ето защо извършените плащания в процесния период на член на съвета на директор в това му качество/ по мандатно правоотношение/ въз основа на КТД за сумата от 12 547,50 лева за Коледно-Новогодишните и за Великденските празници не представлява социално плащане. Същите не са се следвали нито колективния трудов договор, нито от решение на едноличния собственик на капитала, нито от договора за управление. Липсва и изрично решение на СД или на ЕСК за извършване на такива плащания.

Недопустимо е по пътя на тълкуването да се извежда съдържание на задължение,

което не е обективизирано в договора, защото това не би съставлявало тълкуване на договора, а създаване на нови, различни задължения, излизащи извън предмета на договора. /Решение № 60133 от 19.04.2022 г. по гр. д. № 3804 / 2020 г. на Върховен касационен съд, 1-во гр. Отделение/.

Отделно от това по делото се установява, че сумата от 1 186,11 лв., формирана от начислени и преизчислените възнаграждения за периода от 05.05.2020 г. до 30.06.2020 г. е неправомерно начислена като член на съвета на директорите на ответника поради използване на методиката в Правилника приет с ПМС № 112 /23.05.2003 г. вместо действащата и приложимата за периода методика в Правилника, приет с ПМС № 85 /30.04.2020

Въз основа на гореизложеното съдът намира, че сумата от общо 13 733.61 лева-получена сума от ответника /видно от изводите на вещото лице/ е получена от същия без основание.

При обективно съединяване на искове, когато един петитум е основан на различни изключващи се основания и ищецът е заявил едно от основанията като главно, а другото като евентуално (исковете са предявени в съотношение на главен към евентуален), разглеждането на евентуалния иск е обусловено от изхода от разглеждането на главния иск и съдът следва да се произнесе първо по главното наведено основание (по главния иск) и едва в случай, че го намери за неоснователен, да се произнесе по второто наведено основание (по евентуалния иск) като посочи в диспозитива на решението си правната квалификация на разглеждания иск. /Решение № 247 от 28.10.2013 г. по гр. д. № 3769/2013 г. на Върховен касационен съд/. След като определянето на основанията на предявения иск е процесуално задължение на съда, то съдът, разглеждащ спора, извършва и преценка за съотношението, в което се намират помежду си съединените искове, като не е обвързан от изявлението на ищеца относно обективното съединяване на исковете. /Решение № 117 от 31.05.2016 г. по гр. д. № 5673 / 2015 г. на Върховен касационен съд, 3-то гр. Отделение/.

В процесния случай ищецът е предявил искове с правно основание чл. 55, ал. 1, предл. 1 ЗЗД и чл. 240, ал 2, ТЗ при условията на евентуалност. Съдът съобразно задължението си за и преценка за съотношението на съединяване на искове е приел, че главен е този по чл. чл. 240, ал 2, ТЗ.

Съобразно разпределената доказателствена тежест ищецът следва да установи, че през процесния период ответникът в качеството му на член на съвета на директорите в дружеството е извършил действия или е допуснал бездействие, съставляващи недобросъвестно управление на дружеството; че поведението на ответника е виновно; че вследствие именно на конкретните действия и/ или бездействия на ответника ищцовото дружество е претърпяло вреди в твърдените размери, които вреди са пряка и непосредствена последица от поведението на ответника; размера на вредите.

Не се установява извършване на недобросъвестно управление на дружеството, като изрично липсват решения, в т.ч. и на колективен орган на дружеството, в чийто персонален състав да участва ответника, в следствие на които да са настъпили вреди в размер на процесните суми. Видно от заключението на вещото лице членовете на съвета на директорите нямат пряко участие в определянето на методиката за изчисляване на възнагражденията на членовете на съвета на директорите. Ето защо главния иск се явява неоснователен.

Евентуалният иск се счита предявен под вътрешнопроцесуално условие-уважаването или отхвърлянето на главния иск. Поради сбъдването на условието съдът дължи

произнасяне по евентуалния иск.

По иска по чл. 55, ал. 1, предл. 1 ЗЗД ответникът при условията на пълно и главно доказване следва да установи, че имущественото разместване е с валидно възникнало правно основание. В процесния случай ответникът не е установил основание за имущественото разместване касаещо сумата в размер от общо 13 733.61 лева. Сумата от 12 547,50 лева е неправомерно начислена като социално плащане за Коледно-Новогодишните и Великденските празници за процесния период, а такова не се следва нито от колективния трудов договор, нито от решение на едноличния собственик на капитала, нито от договора за управление. Сумата от 1 186,11 лева е неправомерно начислена поради грешно използване на недействащ вместо приложимия за процесния период от 05.05.2020 г. до 30.06.2020 г. нормативен акт и също е без основание.

Така предявеният при условията на евентуалност кондиционен иск е частично основателен за сумата от 13 733.61 лева- за който размер е налице имуществено разместване, т.е получена без основание от ответника сума, а за разликата до 15 127.78 лева следва да бъде отхвърлен като недоказан по размер. Вероятно разликата се дължи на облагане от дружеството на изплатените на ответника суми с данък. В процесния случай обаче не се касае за иск с правно основание чл. 59 ЗЗД, а за такъв с правно основание чл. 55, ал.1, предл. 1 ЗЗД при която хипотеза релевантна е сумата представляваща пряко имуществено разместване между страните и от която не е част платената на трето лице сума, с която евентуално ответника би се обогатил поради спестяването на данък или получаване на осигурително право. Тези суми подлежат на връщане от друго лице като недължимо платени.

С оглед частичната основателност на евентуалния иск върху сумата от 13 733.61 лева следва да бъде присъдена и законна лихва от датата на депозиране на исковата молба/02.08.2022 г./ до окончателното плащане.

На основание чл. 78, ал. 1 ГПК на ищеца се следват разноски спрямо уважената част от иска в размер на 2909.73 лева от пълно следващ се размер от 3205.11 лева- в т.ч. държава такса в размер на 605.11 лева/ сумата от този размер до заплатената в размер на 950 лева по сметка на съда се явява надплатена и подлежи на възстановяване при нарочно поискване/, 500 лева- депозит за вещо лице и 2100 лева- адвокатски хонорар.

На основание чл. 78, ал. 3 ГПК на ответника се следват разноски спрямо отхвърлената част от иска в размер на 248.83 лева от пълно претендиран размер от 2700 лева- в т.ч. 300 лева –депозит за вещо лице и 2400 лева- адвокатски хонорар. Същият не е прекомерен, съобразен е с фактическата и правна сложност на делото и е почти еквивалентен на претендирания от ищеца, съответно не следва да се редуцира.

Водим от изложеното, на основание чл.235 и чл.236 от ГПК, Софийският районен съд

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от „ФИРМА“ ЕАД, ЕИК 11111111, със седалище и адрес на управление: АДРЕС представлявано от изпълнителния директор СТМФ, срещу Н. Е. К., ЕГН ***, с адрес: АДРЕС иск с правно основание чл. 240, ал 2, ТЗ за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 15 127.78 лева - вреди, причинени на Дружеството за периода на управление на ответника, формирани, както следва: 1.сумата от 11196.67 лева, представляваща неправомерно получени от ответника плащания за периода от 17.11.2016 г. до 17.11.2019 г., на основание действалите за посочения период КТД в Дружеството и 2. сумата от 3931.11 лева, представляваща неправомерно получени от ответника плащания за периода от 18.11.2019 г. до 29.10.2020 г., на основание действалите за посочения период КТД в Дружеството и в резултат на неправилни изчисления на**

дължимото възнаграждение, ведно със законната лихва върху всички сумата от 15127.78 лева, от датата на исковата молба/02.08.2022 г./ до окончателното плащане.

ОСЪЖДА Н. Е. К., ЕГН *****, с адрес: гр. София, ж.к. „Люлин“ № 158, ет. 2, ап. 2 да заплати на **ФИРМА“ ЕАД, ЕИК 111111111**, със седалище и адрес на управление: АДРЕС представлявано от изпълнителния директор СТМФ, на основание чл. 55, ал. 1, предл. 1 ЗЗД сумата от 13 733.61 лева, представляваща сбор от получени без правно основание суми за периода от 17.11.2016 г. до 29.10.2020 г., ведно със законната лихва за забава от датата на исковата молба/02.08.2022 г./ до окончателното плащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за сумата над уважения размер от 13 733.61 лева до пълния предявен размер от 15 127.78 лева, както и претенцията за законна лихва върху неоснователния размер на главницата.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, Н. Е. К., ЕГН *****, да заплати на **„ФИРМА“ ЕАД, ЕИК 111111111**, сумата от 2909.73 лева- съдебно-деловодни разноски.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, „ФИРМА“ ЕАД, ЕИК 111111111, да заплати на **Н. Е. К., ЕГН *******, сумата от 248.83 лева- съдебно-деловодни разноски.

Решението е постановено с участието на С. А. И. и М. Н. К.- помагачи на ответника.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Препис от решението да се връчи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____